

Compromisos de Kyoto : Quin marge tenen els ajuntaments

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

16/11/2005

Quan parlem dels compromisos del Protocol de Kyoto
([http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/C_climatic/kyoto.jsp?](http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/C_climatic/kyoto.jsp?ComponentID=30953&SourcePageID=30676)

ComponentID=30953&SourcePageID=30676) sembla que forçosament ho fem d'uns acords a escala global que cada Estat signant ha d'aplicar dins les seves fronteres. En certa manera, això és inqüestionable. Hi ha, però, una realitat complementària que creix dia a dia: la implicació dels poders locals en programes, polítiques i accions concretes que, tot i les limitacions competencials i territorials, van en sintonia amb els objectius del Protocol i aconseguixen resultats.

En aquest marc de reflexió, aquest 15 de novembre s'ha desenvolupat la primera jornada del 'Seminari sobre els compromisos de Kyoto' que porta per títol 'El paper dels ajuntaments en la protecció del clima l'ús dels mecanismes flexibles per les entitats locals'. El Seminari es completarà amb dues sessions més que tindran lloc els propers 22 de novembre i 2 de desembre.

Aquesta primera jornada s'ha estructurat en tres parts. Ha començat amb una exposició sobre el marc general del Canvi Climàtic des del punt de vista de la resposta política i jurídica -amb el Protocol de Kyoto com a fita clau- i ha inclòs una descripció tècnica dels instruments que ofereix el Protocol a tots els actors (governos, empreses, etc.) La segona part s'ha dedicat a la divulgació d'algunes iniciatives concretes des de les autoritats locals del nostre país, que han permès copsar les possibilitats d'actuació des d'aquestes instàncies. La tercera, i última part, s'ha centrat en explicar el funcionament de diferents xarxes que agrupen a poders locals a escala catalana, espanyola i mundial.

Un marc ple de complexitat Jordi Ortega, assessor en comerç d'emissions i Josep Lluís Salazar, consultor ambiental han dibuixat, en una densíssima exposició, el marc històric i conceptual de la reacció de la comunitat internacional, primer a la degradació del medi ambient, i després específicament al canvi climàtic. Per fer-ho han resseguit els grans moments de la història recent pel que fa a aquests temes; com la primera llei ambiental als EUA ,el 1969; la conferència d'Estocolm de 1972; les cimeres de Rio i Johannesburg; la signatura del Protocol de Kyoto i la seva entrada en vigor el 2005.

Respecte als instruments, s'han fet en l'exposició dues puntualitzacions importants. Una seria l'explicació de la tria del mercat d'emissions com a mecanisme per desplegar els efectes del Protocol. Els ponents han assenyalat, contra les crítiques que aquest mercat era una concessió al neoliberalisme, que en realitat es tracta d'un mercat molt regulat on hi ha uns paràmetres i unes regles de joc molt ben definides. A més, han afegit la seva major simplicitat i menor disfuncionalitat en comparació amb el mecanisme fiscal -les taxes- que hauria pogut ser l'opció escollida. L'altra puntualització, si bé de caràcter nominal, no deixa de ser rellevant. Es tracta de l'expressió drets d'emissió. En aquest sentit, s'ha afirmat que es tracta d'una 'mala traducció' ja que en els originals anglès i francès es parla en concret de 'llicència d'emissió'. La diferència entre un dret i una llicència són abismals i la paraula originària ajuda a entendre molt millor la filosofia del mercat d'emissions.

Els ponents han recordat també que a l'Estat Espanyol li han estat permeses més emissions que a altres països per la seva contribució menor en el passat al canvi climàtic a diferència d'altres economies més industrialitzades com Alemanya. De tota manera han coincidit plenament amb el recent informe del [Observatorio de la Sostenibilidad](http://sostenibilidad-es.org/) (<http://sostenibilidad-es.org/>) que posava de relleu que l'augment de les emissions espanyoles, allunya l'Estat de l'objectiu final. Espanya necessita 1,20 unitat d'energia per créixer 1 punt del PIB mentre Alemanya tan sols necessita un 0,30.

Posteriorment, s'han repassat alguns escenaris de prospectiva per a mitjans i finaldelsègle XXI, cas que Kyoto no existís. Hipòtesis conegudes com 'el dia després de demà' i basades en un augment mig de la temperatura del planeta en 2 graus i que ens porten a escenaris de canvis dràstics en els corrents oceànics i en el règim de pluges. S'ha insistit que els efectes de l'aplicació dels compromisos no es percebran fins d'aquí dues dècades ja que el clima que estem tenint ara és la conseqüència d'anys enrera quan el control de les emissions era nul. Per acabar aquesta primera part s'ha introduït el tema de les possibilitats dels Ajuntaments en el marc global, que ha estat reprès amb més detall en les següents intervencions.

Accions municipals Des de la regidoria de medi ambient de l'[Ajuntament de Montmeló](http://www.montmelo.es/Default.asp?DocID=821) (<http://www.montmelo.es/Default.asp?DocID=821>), s'ha exposat un cas real de diàleg entre administració i indústria. Aquest municipi va passar de no tenir control sobre les indústries que ocupen el 28% del seu terme, a mitjans dels anys 90, a posar en marxa un progressiu acostament a les empreses, que ha acabat donant com a resultat un pacte local per la qualitat de l'aire -amb tres acords fets- i un conveni de col·laboració amb una empresa. En aquest cas l'eina triada ha estat de la incentivació fiscal de manera que les inversions tecnològiques per reduir les emissions de les empreses es puguin deduir de l'impost de societats.

Des del Servei de [Medi Ambient de la Diputació de Barcelona](http://www.diba.cat/mediambient/default.asp) (<http://www.diba.cat/mediambient/default.asp>) s'han exposat les principals eines de control de què disposen els municipis. Són les ordenances; la facultat de concedir llicències; les inspeccions i els mecanismes de consens. Respecte a les ordenances s'ha assenyalat que s'han aplicat a nivell general amb resultats desiguals ja que en molts casos han estat recorregudes i desactivades per aquells a qui anaven aplicades.

En el cas de les llicències, els municipis tenen molt de marge perquè en un grup determinat d'empreses rellevant per la seva contribució a les emissions -on s'inclou la indústria química- els ajuntaments tenen les concessions a les seves mans. En canvi, en instal·lacions com per exemple les centrals tèrmiques, i altres similars, els ajuntaments emeten informes vinculants però és la [Generalitat](http://web.gencat.cat/ca/inici/) (<http://web.gencat.cat/ca/inici/>) qui decideix en darrer terme. La capacitat d'inspecció ha estat una altra figura analitzada sobre la qual s'ha dit que és un bon instrument, tot i que pot també obrir la via de la confrontació tot disminuint les possibilitats d'acord.

Èxit del treball en xarxa Si bé els municipis sols poden influir en alguns aspectes -com hem vist- és quan treballen en xarxa que les seves possibilitats es multipliquen. [Sant Boi de Llobregat](http://www.stboi.es/) (<http://www.stboi.es/>), amb 80.000 habitants, ha explicat a través del seu representant l'abans i el després de la participació ciutadana, a partir de la implantació de l'Agenda 21 i l'exitosa transformació del Consell Municipal de Medi Ambient -poc operatiu- en el Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat. Aquest consell ha desplegat iniciatives amb el suport i el consens de molts actors socials i econòmics de la ciutat en l'eficiència energètica i mobilitat per citar només dos àmbits; i serveix de lloc de trobada entre administració i les inquietuds de la ciutadania.

Maria Garcia, de la [Xarxa de Ciutats i pobles cap a la sostenibilitat](http://www.diba.cat/xarxasost/cat/index.asp) (<http://www.diba.cat/xarxasost/cat/index.asp>) ha repassat l'estructura de l'organització i les seves accions principals. Ha remarcat que 'la xarxa vol aportar eines i orientacions per ajudar tothom' i ha comentat l'esperit i els punts principals de la Declaració de Vilanova, document de referència per identificar els objectius actuals; un d'aquests punts és precisament energia i canvi climàtic. Un dels múltiples avantatges de l'estructura de la xarxa, que s'ha revelat com un èxit en els darrers anys, ha estat la circulació d'informació que ha permès l'intercanvi d'experiències entre els diversos municipis membres.

La jornada ha acabat amb l'explicació d'Helena Barracó, en representació de l'[Ajuntament de Barcelona](http://www.barcelona.cat/ca/) (<http://www.barcelona.cat/ca/>), del caràcter i tasques del [Consell Internacional d'Iniciatives Ambientals locals](http://www.iclei.org) (<http://www.iclei.org>) -ICLEI en les seves sigles angleses- xarxa que reuneix més de 465 autoritats locals de tot el món -200 a Europa-. Una de les campanyes més importants que han endegat és la [CCP](http://www.iclei.org/ccp) (<http://www.iclei.org/ccp>)(Cities for Climate Protection) amb l'objectiu per part dels ens implicats de reduir les emissions en un 20% en els respectius àmbits de cara a l'any 2010.

La conclusió central de la jornada ha estat, d'una banda, la constatació que la complexitat del marc de

Kyoto dificulta aparentment el marge d'acció dels municipis. Al mateix temps, però, aquest marge creix per les suma de les iniciatives que sorgeixen a cada àmbit local i, més encara, quan es vinculen a xarxes d'interrelació que poden operar a escala estatal i mundial.

Adjunt**Mida** Foto: Albert Punsola

46.24

(https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciudades/img/kioto2.jpg)

KB

Share 0

Tuit

 (https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/compromisos-de-kyoto-quin-marge-tenen-els-ajuntaments-0) (https://www.sostenible.cat/print/noticia/compromisos-de-kyoto-quin-marge-tenen-els-ajuntaments-0)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**<http://www.diba.cat>[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))
